

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marian

Nazwisko: Czulak

Miejsce urodzenia: Kraków

Data urodzenia: 26-03-1926

Imię ojca: Józef

Imię matki: Aniela

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta kontrolno-śledcze Wydziału Śledczego WUBP w Krakowie przeciwko Marianowi Czulakowi ps. "Kot" i innym. W czasie wojny aresztowany przez Gestapo w maju 1940 roku z powodu odmowy podpisania volkslisty, a także za przechowywanie radia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie, w lutym 1941 wywieziony do obozu w Auschwitz, gdzie przebywał do marca 1943. Następnie karę odbywał w Rydze przy budowie barek, w Neuengamme, w Buchenwaldzie, potem we Włoszech przy budowie fortyfikacji, przy kanale La Manche do czasu alianckiego Lądowania w Normandii 06.06.1944. Później był wykorzystywany do wykopywania niewypałów bomb lotniczych we Francji, w Niemczech aż do granicy czeskiej. W kwietniu 1945 roku uciekł. Brał udział w powstaniu praskim, za co został odznaczony przez Benesza. W czerwcu 1945 roku powrócił do Polski. Przez kilka miesięcy mieszkał w Krakowie, a w grudniu 1945 roku wyjechał na Ziemię Odzyskane, do Zgorzelca. Z końcem kwietnia 1946 aresztowany przez MO i osadzony w Więzieniu św. Michała, z którego uciekł 18.08.1946, podczas akcji rozbicia tego więzienia przez Podziemie. Po ucieczce nawiązał kontakt z organizacją "Ognia" i w okresie od 14.09.1946 do 21.12.1946 był jej żołnierzem. Zatrzymany 05.02.1947 przez KBW w Nowym Targu za przynależność do organizacji niepodległościowej Józefa Kurasia ps. "Ogień", następnego dnia przeprowadzono u niego rewizję. Śledztwo przeciwko Czulakowi prowadził oficer śledczy WUBP w Krakowie Franciszek Galuszka. W czasie śledztwa był bity, a pomimo to nie chciał złożyć fałszywych zeznań. W tej sytuacji Galuszka sfalszował jego zeznania. Akt oskarżenia przeciwko Czulakowi sporządził 28.05.1947. Oskarżony z art. 150 par. 3 oraz art. 259 KK; art. 24 oraz art. 86 par. 2 KKWP, art. 1 par. 2 i 3 Dekretu z 13.06.1946, tj. o ucieczkę z Więzienia św. Michała w Krakowie 18.08.1946, przynależność do podgrupy "Ikara", "Romana" i "Śmigłego", wchodzących w skład organizacji niepodległościowej "Ognia", udział w ich akcjach, w tym w likwidacji kpr. Mariana Makucha, komendanta Posterunku MO w Krościenku oraz posiadanie broni. Sprawa została przekazana do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie. Materiały złożono 24.09.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 3326/I. Przejrejstrowano 29.06.1968 do nr 920/III.

Akta o sygn. IPN Kr 07/819 (920/III) t. 1, IPN Kr 096/820 (920/3) mikrofilm.

Sprawa przed Wojskową Prokuraturą Rejonową i Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Marianowi Czulakowi. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Czulaka wydał 12.02.1947 podprokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie Jerzy Pauli. Osadzony w Więzieniu w Nowym Targu. Akt oskarżenia został zatwierdzony przez Wojskową Prokuraturę Rejonową w Krakowie i przekazany 20.06.1947 wraz z aktami sprawy do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Rozprawa Główna odbyła się 21 i 23.07.1947 oraz 12-14.08.1947 przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie, który orzekł w składzie: przewodniczący - mjr Stanisław Hollitscher oraz ławnicy - Tadeusz Kania i Edmund Szkopkowski. Wyrokiem z 14.08.1947 skazany na karę śmierci, od razu na podstawie amnestii zamienioną na 15 lat więzienia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie, przeniesiony 24.09.1947 do Więzienia we Wronkach, 30.06.1954 do Więzienia w Sieradzu 13.03.1955 do Więzienia w Strzelcach Opolskich, następnie do Więzienia w Wiśniczu Nowym, z którego 28.02.1956 przeniesiony został z powrotem do Więzienia we Wronkach. Mimo wielokrotnych próśb o łaskę, zastosowanie amnestii z 1952 roku lub warunkowe zwolnienie, nie udzielono mu żadnych z tych ulg. W związku z tym 20.05.1955 napisał zażalenie do KC PZPR, co również nie przyniosło skutku. W dniu 25.05.1956 postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Krakowie o zastosowaniu amnestii, kara Czulaka pozostała nie zmieniona. Zażalenie Czulaka na to postanowienie odrzucił Sąd Najwyższy w Warszawie 09.03.1957. Zwolniony z więzienia 17.11.1956 na przerwę w odbywaniu kary. W dniu 09.10.1957 Sąd Wojewódzki w Poznaniu wydał postanowienie o zwolnieniu warunkowym Czulaka z dalszego odbywania kary.

Akta o sygn. IPN Kr 110/3481 t. 1-5 (Sr 707/49).

Księga Główna Więźniów Karnych Centralnego Więzienia we Wronkach za lata 1948-1949. Marian Czulak przybył do tego więzienia 24.09.1947 z więzienia w Krakowie.

Akta o sygn. IPN Po 3/59.

W aktach tych zapisana jest data 24.09.1948, jednak jest to ewidentna pomyłka, co wynika z pisma Więzienia we Wronkach do WSR w Krakowie z 15.07.1948 (pismo znajduje się w aktach IPN Kr 110/3481 t. 4, s. 36).

Księga ewidencyjna więźniów wojskowych Centralnego Więzienia we Wronkach za lata 1948-1949. Marian Czulak przybył do tego więzienia 24.09.1947 z więzienia w Krakowie - "przeniesiony z śledztwa do kary".

Akta o sygn. IPN Po 3/60.

Księga główna więźniów śledczych Centralnego Więzienia we Wronkach. Marian Czulak występuje jako przeniesiony do księgi więźniów karnych pod nr 665/48.

Akta o sygn. IPN Po 3/61.

Księga Główna Więźniów Centralnego Więzienia we Wronkach za lata 1951-1952. Marian Czulak przybył do tego więzienia 24.09.1947. Opuścił go 29.06.1953 w ramach transportu do Więzienia w Sieradzu.

Akta o sygn. IPN Po 3/63.

Księga Główna Więźniów Centralnego Więzienia we Wronkach za 1956 rok. Marian Czulak występuje jako więzień tego więzienia.

Akta o sygn. IPN Po 3/65.

Księga Główna Więźniów Centralnego Więzienia w Strzelcach Opolskich. Marian Czulak przybył do tego więzienia 13.03.1955 z więzienia w Sieradzu. Opuścił je 21.11.1955 w ramach transportu do Więzienia w Wiśniczu Nowym.

Akta o sygn. IPN Wr 582/78.

Charakterystyka nr 12, dot. organizacji o nazwie "Oddział Partyzancki AK >Błyskawica<", opracowana w Wydz. "C" KWMO w Krakowie w latach 1975-1979. Organizacja działała w okresie od kwietnia 1945 do początków 1947 roku pod dowództwem Józefa Kurasia ps. "Ogień" na terenie powiatu nowotarskiego oraz części powiatów: limanowskiego, myślenickiego i nowosądeckiego. Była to jedna z największych organizacji niepodległościowych, liczyła w sumie ponad 700 żołnierzy oraz ponad 120 współpracowników. Partyzanci Kurasia przeprowadzili w sumie około tysiąca akcji zbrojnych, polegających na rozbijaniu posterunków MO, rekwiizycjach czy likwidacji funkcjonariuszy komunistycznych i ich współpracowników. Prowadzili działalność propagandową i uświadamiającą miejscową ludność, gromadzili informacje o przestępcach pospolitych i aktywistach PPR. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Mariana Czulaka ps. "Kot", który występuje jako zbieg z Więzienia św. Michała (akcja z 18.08.1946), następnie żołnierz organizacji niepodległościowej „Ognia”, grupy „Śmiałego”, skazany 14.08.1947 przez WSR w Krakowie na 15 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/12 1. 1-5 (12/X).
Charakterystyka organizacji "Błyskawica" jest dostępna również pod sygn. IPN BU 0172/12.